

1942, VI

423 582
M PAPA

250-

1942, czerw.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 1 CZERWCA 1942:

/ Poranny. /

I.

Dotyczące Polski.

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGIELLONICAE
CRACOVENSIS

Biblioteka Jagiellońska

1002262960

NEW YORK po polsku, 29.V.godz.18.45.

Gen. Anders w przejeździe do Rosji udzielił w Kairze wywiadu, w którym stwierdził, że Niemcy w r.1943 zostaną zmiażdżone przez wojska sojusznicze.

W Anglii, w Ameryce, w Australii, Indjach i Nowej Zelandii powstały komitety organizujące pomoc dla Polaków z Rosji.

WEICHSELENDER po polsku, 29.V.godz.16.01.

Szkolnictwo zawodowe w Gen.Gub. rozwija się znakomicie. W Radomiu istnieje wielka szkoła budowy maszyn z ogromną ilością słuchaczy. W Krakowie otwarta została szkoła melioracji rolnych i wodnych; ogłoszone zostały warunki przyjmowania do tej szkoły.

Wskazówki zwalczania plagi wron, jaka w tym roku silnie daje się odczuwać.

JELOEY, po niemiecku, 30.V.godz.18.00.

Ambasador japoński Oszima przybył do Gdańska na zaproszenie Gauleutera Forstera.

BIKARESZT po francusku, 30.V.godz.22.40.

W związku z oświadczeniem pewnego polityka zagranicznego, który miał czelność twierdzenia, że póki w Europie nie będzie zapewniony dopóki obrona przejsć w Karpatach północnych nie będzie powierzona żołnierzom węgierskim, prasa rumuńska ogłasza komentarz wicepremiera słowackiego Macha, który odrzucając powyższą tezę podkreśla, że żołnierze słowaccy udowodnili, że może im być powierzona obrona przełęczu karpaccich i że Słowacy, którzy są panami swego terytorium nigdy nie pozwolą nikomu na jego odbieranie.

MOSKWA po czesku, 29.V.godz.21.30.

W okręgu krakowskim partyzanci polscy ukryci w zaroślach ostrzeliali szereg niemieckich samochodów. Inne oddziały partyzanckie wykoleiły szereg pociągów wojskowych. Jednym z tych pociągów wieziono tanki, z których 8 zostało poważnie uszkodzonych. Pdd Krakowem spłonęły ostatnio liczne składy żywności.

Wezwanie do kobiet czeskich, by za przykładem kobiet polskich i Jugosłowiańskich wstępowały do oddziałów partyzanckich.

"Dotyczące Polski" - patrz także Praga po czesku, 30.V.godz.19.00. dział II.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSNIĘ AMERYKANSKIE, depesze:

- Niemcy rozpuszczają pogłoski, że sprawcy zamachu na Heydricha zdołali przedostać się zagranicę / samolotem /, gdzie wyładowali na spadochronach. Świadczyłoby to, że Niemcy zrezygnowali z zamiaru ujęcia sprawców, lub też celowo nie chcą tego wykonać.

- NYT podkreśla, że Hitler wszędzie stracił inicjatywę i ma mało szans na odzyskanie jej gdziekolwiek. Inny artykuł tegoż dziennika przewiduje upadek hitleryzmu we wrześniu.

- W Dunkierce 15 tysięczny tłum rozpedził pochód faszystów francuskich.

- Prasa włoska wciąż zamieszcza artykuły antyfrancuskie. W jednym tylko dniu 23 w. ukazały się artykuły następujące: W Lavoro Fascista - o prześladowaniu Włochów przez Francuzów, które " stanowi hańbę, jaką tylko krew może zmazać, - w Popolo di Romā - o antywłoskich jakoby wystąpieniach biskupów Nicei i Ajaccio, w Giornale d' Italia - o przesądzonej już utracie przez Francuzów Tunisu. Gubernator Tunisu adm. Esteva odbył szereg

Bibl. Jagiell.

2016 CD 125/22

rozmów w Vichy i wrócił do Tunisu z tym, że musi być przygotowany na możliwość oddania tej kolonii Włochom. Rokowania z Włochami prowadzone są za pośrednictwem przyjaciela Mussoliniego ministra ppacy w Vichy Huberta Lagardelle.

- Podsekretarz Stanu wojny Patterson podkreślając, że nie można liczyć na upadek Hitlera od wewnątrz i że Niemcy muszą być pokonane na polu bitwy, oświadczył, że ma nadzieję iż po wojnie, gdy Niemcy będą już bezsilne nie popadniemy w obłęd lat 20tych i nie będziemy usiłować usprawiedliwiania zbrodni przez nich pokonanych.

Boston WgUL, 29.V.godz.23.15.- po angielsku: Audycja dla Australii. Pogadanka redaktora naczelnego New York Sun, Greya o wspólnym pochodzeniu Amerykan i Australijczyków, podobieństwie rozwojowym obu krajów i jaskrawych analogiach obu literatur.

ANKARA po turecku, 28.V.godz.19.15.

Jakkolwiek wiadomość o drugiej nocnej włoskiej do Vichy z żądaniem Nicei, Tunisu i Korsyki nie jest miarodajnie potwierdzona, jasnym jest że Włochy muszą dążyć do zajęcia Korsyki i Tunisu, gdyż był to główny powód wejścia ich do wojny. Równocześnie podkreślić trzeba, iż naród francuski zjednoczył się przeciw Włochom jak nigdy dotąd. Nawet Radio Paris twierdzi, że jest obowiązkiem każdego Francuza bronić kraju i jego integralności.

29.V.godz.19.15.- Państwa Osi donosząc o zatopieniu statków nieprzyjacielskich podają zawsze cyfrę tonnażu, podczas gdy sprzymierzeni określają tylko w przybliżeniu wymiary statków, jak "średniej wielkości" itp. Otóż w warunkach pokojowych nie jest rzeczą trudną określenie w przybliżeniu dość szybko tonnażu statków. Jednak podczas wojny zarówno maskowanie statków, jak i konieczność natychmiastowego zanurzenia się przez łódź podwodną, czynią takie ustalenia niezmiernie trudnymi. Wobec powyższego jest rzeczą wykluczoną, by cyfry podawane przez źródła Osi były dokładne.

PRAGA po czesku, 30.V.godz.19.00.

Z przemówienia Hachy: Obywateli! Uważam za swój obowiązek przypomnieć wam pewne fakty. Gdy polityka Benesa załamana się, obrany zostałem prezydentem. Naród czeski wskutek złej polityki Benesa był opuszczony przez wszystkich, ziemię czeską zagrożone były przez Polskę, zaś Słowacja ogłosiła swą niepodległość. Wówczas zdradzeni przez świat, postanowiliśmy oddać się pod ochronę wielkiej Rzeszy niemieckiej. W tym czasie Benesz zajęty był swymi prywatnymi sprawami. Gdy jednak Anglia wypowiedziała wojnę Rzeszy jasnym było, że będzie szkodzić tej ostatniej. Mnie, jedynego prawnego prezydenta państwa nie zdziwiła ówczesna postawa Benesa. Ambicje jego uczyniły go zupełnie nieczułym na cierpienia narodu czeskiego. Krew czeska rozlaną w wielkiej ilości byłaby ocalona, gdyby Czesi nie słuchali poduszeczeń Benesa i innych, którzy opuścili kraj. Jeżeli dziś ogłaszam eks-prezydenta Benesa za wroga publicznego numer 1. narodu czeskiego, stwierdzam tylko fakt. Gdyby nie agitacja Benesa i jego kliki, kraj nasz byłby dziś zacisznym i błogosławionym zakątkiem świata. Zbrodnicza napaść na Heydricha była oczywiście dziełem wrogich wysiłków emigrantów. Naród czeski ma tylko jeden rząd legalny. Rząd ten przebywa w kraju. Czesi, którzyby słuchali wrogów swego narodu, wykluczają siebie z naszej społeczności. Miejsce narodu czeskiego w tej wielkiej walce jest tylko po stronie wielkiej Rzeszy niemieckiej, której wrogowie są równocześnie wrogami naszego narodu.

Godz.20.45. - Proklamacja podpisana przez wszystkich członków "rządu czeskiego" stwierdzająca, że Benesz nie dotrzymał danego słowa iż nie będzie się wtrącać do polityki Czech i ogłaszająca go za "wroga narodu czeskiego".

Godz.22.45. - Proklamacja DaTüge do ludności Czech i Moraw zakończona stwierdzeniem, że "Fu"hrer oczekuje od was czynnej pomocy w zniszczeniu wszystkich tych w waszym narodzie, którzy przeciwstawiają się naszej walce.

RZYM po włosku, 29.V.godz.17.00.

Referent budżetu spraw zagranicznych senator Salata w sprawozdaniu swym podkreślił rosnące współdziałanie sił zbrojnych włoskich i niemieckich oraz wzrost przyjaźni Hitlera i podziwu dla Duce i udziału Włoch w wojnie, czego wyrazem były ostatnie mowy Hitlera. Senator nawiązując do układu włosko-niemieckiego dotyczące Morza Śródziemnego jako części obszaru życiowego Włoch, stwierdził, że prócz usunięcia W. Brytanii muszą być wykluczone także wszelkie tendencje francuskie do hegemonii na tym Morzu, w Europie wschodniej oraz na Bliskim i Środkowym Wschodzie, gdzie polityka francuska wyrządzała tyle szkód interesom włoskim w świecie arabskim.

LUXEMBURG po niemiecku, 29.V.godz.19.45.

Z artykułu Goebbelsa w "Das Reich", "Dlaczego?": Możemy tylko uśmiechać się z litością, gdy obóz plutokratów oskarża Führera o chęć zdobycia świata dla zaspokojenia swych szatanskich ambicji. Nie, wezwał on naród do walki i pracy tylko dla ochrony najelementarniejszych warunków życia zagrożonych przez wroga.

CALAIS po angielsku, 29.V.godz.17.30.

W ostatnich 29 dniach zatopiono 170 statków nieprzyjacielskich o wyporności 929.500 ton.

DONAU-SENDER po chorwacku, 29.V.godz.22.45.

Osservatore Romano zamieszcza artykuł swego specjalnego korespondenta o odbudowie kościołów na Ukrainie, opisujący entuzjazm ludności, gdy odprawiano pierwsze nabożeństwa.

JELOEY po niemiecku, 30.V.godz.18.00.

Führer przemawiał dziś w Berlinie do 10.000 świeżo promowanych oficerów marynarki i lotnictwa, podkreślając, że od ich wysiłku zależy los kraju i że zasada i dowódcy nie jest wzięcie zwycięstw, lecz pokonywanie trudności.

ZESSEN po niemiecku, 30.V.godz.11.30.

W Sofii ogłoszono oficjalnie, że w grudniu 1940r. Moskwa proponowała Bułgarii pakt wzajemnej pomocy ofiarowując równocześnie modyfikację na korzyść Bułgarii granicy tureckiej w Tracji.

III.

O g ó l n o e .

FRISLAND po niemiecku, 29.V.godz.7.00.

W Bayreuth odbył się pogrzeb najmłodszej córki Ryszarda Wagnera, wdowy po filozofie niemieckim H.S. Chamberlainie, proroku III Rzeszy.

LUXEMBURG po niemiecku 30.V.godz.14.00.

Bitwa pod Charkowem została zakończona. Moskwa zaprzecza tylko by trzy armie sowieckie były otoczone. Słusznie, nie są już one otoczone, lecz znajdują się w obozach jeńców.

CALAIS po angielsku, 29.V.godz.15.30.

Nowa stolica Siamu zbudowana będzie w Saraguri i będzie jednym z największych miast w Azji. Najpierw zbudowane będą drogi i ulice, następnie gmachy rządowe, potem szkoły a wreszcie domy mieszkalne. Sama budowa ulic i dróg potrwa 5 lat.

ZESSEN po niemiecku, 29.V.godz.7.45.

Zakłady metalurgiczne w Zaporozżu są już czynne, i wyrabiają narzędzia rolnicze i obrabiarki. Włochy dostarczyły/sic!/ 93.300 nowoczesnych pługów.

PARYŻ po francusku, 30.V.godz.22.00.

Szef niemieckiej służby pracy Sauckel dokońuje objazdu Ukrainy w celu rekrutowania Ukraińców do pracy w przemyśle niemieckim. Podczas ostatniego nalotu na przedmieścia paryskie, zabitych zostało 40 osób i kilkaset rannych oraz setki domów zniszczono.

HILVERSUM po holendersku, 30.V.godz.17.15.

Metro paryskie dało w roku 1941 36 milionów franków czystego zysku.

BUDAPESZT po węgiersku, 30.V.godz.21.40.

Obwieszczenie o skazaniu za szpiegowstwo na długoletnie więzienie 9-ciu mieszkańców Budapesztu.

MOSKWA po rosyjsku: 29.V.godz.11.30.

Ostatnie badania na Uralu doprowadziły do odkrycia szeregu pierwiastków niezmiernie ważnych w przemyśle zbrojeniowym, w szczególności dla produkcji wysokiego gatunku stali. Wydobycie węgla na Uralu będzie o 80% wyższe niż w roku ubiegłym.

Godz.19.00. Stacje inkubatorów w okręgu kujbyszewskim wyprodukowały 154.000 jaj.

Godz. 17.20.- Rok 1942 będzie rokiem ostatecznej klęski hitlerowskich
lajdaków.

Godz. 19.30.- Mentalność jaką ujawnili Niemcy w ciągu obecnej wojny
dowiodła nam, że jest tylko jeden sposób ochrony świata od groźby jaką Niem-
cy stanowią - pozabijając ich. Przyznajemy nawet dziś, że wśród najeźdców
zdarzają się dobrzy Niemcy, ale nie mamy absolutnie możliwości sprawdzania
cech i zalet każdego poszczególnego Niemca.

30.V.godz. 7.00.- Prawda: Wzniesmy w kolchozach sztandar rywalizacji
socjalistycznej.

Godz. 9.00.- Kooperatywy oraz przemysł lokalny muszą zwiększyć pro-
dukcję.

Godz. 14.00.- Prawda z 30.bm. zawiera artykuł wstępny o soc. rywalizac-
ji w kolchozach, artykuł o inicjatorach rywalizacji, wiadomości z frontu i
wiadomości zagraniczne.

Godz. 19.00.- Zbiór siana w roku bieżącym zapowiada się doskonale.

Godz. 21.30.- Na jednym z kolchozów skrzyżowano ziemniaki z pomido-
rami. Wyhodowana roślina ma podziemią bulwy ziemniaczane a wydaje owoce
pomidorów.

ROZGŁOSNIENIA AMERYKANSKIE.- depeche.

- Donoszą z Rio o aresztowaniu 21 propagandzistów nazi, w tym
jednego duchownego protestanckiego.

- NYT i NYHT zamieszczają reportaż z nowo wzniesionej fabryki
silników lotniczych. Miarą wielkości fabryki jest fakt, że reporterzy zużyć
musieli 23 i pół minuty by przejść bez zatrzymania od drzwi wejściowych
do drugiego krańca budynku.

- Podpisany został układ, w myśl którego misja wojskowa Stanów uda-
je się do Columbi. Wg. innego układu podpisanego w Rio, do Brazylii uda się
misja morska Stanów.

Korespondencja:

M. Agronsky, Australia: Panuje tu wielki krytycyzm w stosunku do
polityki transportów morskich, ponieważ szereg artykułów produkowanych w
N. Zelandii, wywozi się do Anglii, a równocześnie te same artykuły, niezbe-
dne dla Australii przywożone są tu ze Stanów.

D. Anderson, Sztokholm: Nadeszła tu z Berlina wiadomość, że Niemcy
zamierzają traktować żądania włoskie wobec Vichy jako sprawę obchodzą-
cą tylko Włochów.